

Marks: 60

Time: 2 Hours

- Note: 1. All questions are compulsory.
 2. Figure to right indicate marks.
 3. Internal options are given.

Q.1.A. What are the Consumer Rights? Explain (9)

Or,

- B. Explain the importance of the Right to Information. (9)
 C. Discuss any two violations of consumers' rights. (6)
 Or,
 D. Write a note on Essential Commodities Act 1955. (6)

Q.2.A. What is environmental ethics? How Eco-Spirituality leads environmental sustainability? Explain. (9)

Or,

- B. Describe Deep Ecology as a Non- Anthropocentric concern for nature. (9)
 C. Discuss in brief the concept of Ecofeminism. (6)
 Or,
 D. Explain in brief the concept of Carbon Space. (6)

Q.3.A. Explain the application of ICT. (9)

Or,

- B. Describe the application of laser technology. (9)
 C. Write a note on issues of control of technology. (6)
 Or,
 D. Explain in brief the uses of GPS. (6)

Q.4. Write notes on- (any 3) (15)

1. Time management
2. Motivational theories
3. Issues of urbanization relating social tension
4. Data Interpretation
5. Distribution of water resource
6. Tribal concept
7. Maslow's theory of motivation

Q.1.A. उपभोक्ता अधिकार काय आहेत? स्पष्ट करा. (9)

किंवा,

B. माहिती अधिकाराचे महत्व स्पष्ट करा. (9)

C. ग्राहकांना अधिकारांच्या कोणत्याही दोन उल्लंघनाची चर्चा करा. (6)

किंवा,

D. अत्यावश्यक वस्तूची अधिनियम, 1955 वर टिप लिहा . (6)

Q.2.A. पर्यावरण नीतिशास्त्र काय आहे? कसे इको अध्यात्मिकता पर्यावरण स्थिरता ठरतो? स्पष्ट करा. (9)

किंवा,

B. सृष्टीची खोल पर्यावरणशास्त्र गैर- मानव केंद्रित चिंतेचा विषय वर्णन करतात. (9)

C. सृष्टी-नारीवाद संकल्पनावर थोडक्यात चर्चा करा. (6)

किंवा,

D. कार्बन स्पेसची संकल्पना थोडक्यात स्पष्ट करा. (6)

Q.3.A. आयसीटी चे अनुप्रयोग स्पष्ट करा. (9)

किंवा,

B. किरणांच्या तंत्रज्ञान वापरावर चर्चा करा. (9)

C. तंत्रज्ञानाच्या नियंत्रण समस्यावर टिप लिहा. (6)

किंवा,

D. जीपीएस चे उपयोग थोडक्यात स्पष्ट करा. (6)

Q.4. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही 3) (15)

1. वेळेचे व्यवस्थापन

2. प्रेरणा चे सिद्धांत

3. शहरीकरण संबंधित सामाजिक तणावाचे मुद्दे

4. डेटा विवेचन

5. पाणी संसाधन चे वितरण

6. आदिवासी संकल्पना

7. प्रेरणा च्या Maslow सिध्दांत